

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
1	2017-108	EKN	17. marts 2017

EUU B 74 – endeligt svar på spørgsmål 1 fra Søren Søndergaard stillet den 15. marts 2017 til udenrigsministeren

Spørgsmål

I forlængelse af Folketingets 1. behandling den 14. marts 2017 af beslutningsforslag nr. B 74 om dansk tiltrædelse af CETA, hvor udenrigsministeren gentagne gange påstod at have svaret på, om kendelser fra CETA's særdomstole (ICS) stod over eller var underlagt EU-Domstolen, bedes ministeren oversende den eller de passager fra debatten, hvor ministerens svar fremgår.

Svar

Jeg var og er uenig i præmissen for spørgsmålet.

CETA's investor-stat tvistbilæggelsesmekanisme (ICS) har til formål at beskytte europæiske investorer i Canada og canadiske investorer i EU imod usaglig diskrimination, unfair og ulige behandling og ulovlig ekspropriation efter CETA's regler herom. EU-Domstolen har til formål at sikre overholdelse af lov og ret ved fortolkningen og anvendelsen af EU-retten. CETA's tvistbilæggelsesmekanisme og EU's domstolssystem har således kompetence på hvert sit område.

Et ICS panel under CETA kan på baggrund af en klage rejst af en investor alene afsige voldgiftskendelse om:

- 1) økonomisk erstatning og eventuelle renter
- 2) tilbagelevering af ejendom – alternativt økonomisk erstatning svarende til en rimelig markedsværdi af pågældende ejendom.

Samtidig kan en investor alene indgive en klage under ICS, såfremt en række betingelser er opfyldt, herunder hvis investoren trækker enhver retslig procedure, der allerede verserer ved en anden ret eller domstol

efter national eller international ret med hensyn til en foranstaltning, der påstås at udgøre en tilsidesættelse som omhandlet i klagen, tilbage eller afbryder en sådan retslig procedure, samt giver afkald på sin ret til at indgive enhver klage eller indlede enhver retslig procedure ved en ret eller domstol under national eller international ret med hensyn til en foranstaltning, der påstås at udgøre en overtrædelse som omhandlet i klagen. På den måde sikres det, at en sag, der behandles ved ICS, ikke samtidig behandles ved en almindelig domstol.

Såvel i selve traktatteksten som i det fælles fortolkende instrument knyttet til CETA understreges staternes ret til at regulere. Det fremgår eksplicit i CETA's kapitel om investeringsbeskyttelse, at parterne til CETA (herefter parterne) bekræfter deres ret til at regulere inden for deres territorium med henblik på at nå legitime politiske mål, såsom beskyttelsen af den offentlige sundhed, sikkerhed, miljøet eller den offentlige sædelighed, social- eller forbrugerbeskyttelse og fremme og beskyttelse af den kulturelle mangfoldighed. ICS ændrer ikke herved.

Det fastslås ydermere i CETA, at et ICS panel ikke har kompetence til at efterprøve lovligheden af en foranstaltning, der hævdes at udgøre en overtrædelse af CETA, i henhold til en parts interne ret. Et ICS panel kan i givet fald alene tage en parts interne lovgivning i betragtning som en faktisk omstændighed. I den forbindelse skal retten følge den fremherskende fortolkning af den interne lovgivning ved partens domstole eller andre myndigheder, og enhver betydning, som retten tillægger den interne lovgivning, skal ikke være bindende for denne parts domstole eller myndigheder. Et ICS panel kan således ikke fortolke national ret. På samme måde kan et ICS panel ikke fortolke EU-retten, men kan anvende den som faktum i en given sag.

Således er et ICS panel under CETA afgrænset til alene at behandle sager i helt særlige tilfælde, der er uden relation til EU-Domstolens formål. Man kan derfor ikke meningsfuldt sige, at ICS' kendelser står over eller er underlagt EU-Domstolen.

Det bemærkes, at såfremt der måtte opstå alvorlig bekymring om fortolkningsspørgsmål knyttet til ICS, der kan påvirke investeringer, kan parterne til enhver tid vedtage fortolkninger, der er bindende for ICS panelerne.

Det ventes, at der vil blive indhentet en udtalelse fra EU-Domstolen om ICS' forenelighed med EU-traktaterne. I det tilfælde EU-Domstolen

mod forventning skulle konkludere, at ICS som tvistbilæggesystem er i strid med EU-traktaterne, vil CETA skulle ændres.